

Spørsmål 44 (2024) fra Randi Eng (PP): Spørsmål om gruppemøter underveis i møte

Til: Kommunedirektøren
Fra: Randi Eng (PP)

Dato: 09.02.2024
Saksnr: 24/00101-44
Deres ref:

Viser til møte i formannskapet den 6. februar 2024 hvor kommunedirektør avbrøt min forespørsel om et gruppemøte undervegs i formannskapets behandling av en sak.

Dette mener jeg var en feil beslutning og har derfor følgende spørsmål til kommunedirektør:

Har posisjonen eller andre partigrupperinger mulighet til å ta gruppemøter underveis i et møte? Det være seg møter i hovedutvalg, formannskap eller kommunestyre?

Dette kan bli aktuelt igjen om det dukker opp forslag eller annet som bør drøftes underveis.

Eksisterer det noe lovverk eller reglement som regulerer dette?

Svar

Kommunedirektøren har bedt om kommuneadvokatens vurdering i saken. Vurderingen er inntatt under:

«Prinsippet om åpenhet i kommunene er nedfelt i Grunnloven § 100 femte ledd som slår fast at alle har rett til å følge forhandlingene i folkevalgte organ. Denne plikten er kommet til uttrykk gjennom reglene om møteprinsippet og møteoffentlighet i kommuneloven §§ 11-2 og 11-5. Hva som er et møte etter kommuneloven § 11-2 vil påvirke rekkevidden av møteoffentlighet etter kommuneloven § 11-5.

Det følger av kommuneloven § 11-2 første ledd at «folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter». Videre følger det av § 11-5 at «alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer dersom ikke noe annet følger av denne paragrafen». Reglene om møteoffentlighet skal sikre allmennheten adgang og mulighet til å øve innflytelse over de kommunale beslutninger som treffes, og tjene informasjons- og kontrollhensyn.

Nedenfor brukes følgende begreper:

- *En gruppe*: Politikere fra samme parti som sitter i kommunestyret og andre folkevalgte organ.
- *Gruppeleder*: Leder for den enkelte gruppe/parti i kommunestyret og andre folkevalgte organ.

Kommunedirektør

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

- *Gruppeledermøte:* Møte mellom alle eller enkelte av gruppelederne i kommunestyret og andre folkevalgte organ.
- *Møte mellom samarbeidende partier:* Møte mellom alle representantene i samarbeidende partier i kommunestyret og andre folkevalgte organ.

Politikerne fra samme parti som sitter i kommunestyret eller andre folkevalgte organ omtales gjerne som *en gruppe*, og hver partigruppe har normalt en *gruppeleder*. De politiske partiene er ikke regulert av kommuneloven, og rene politiske gruppemøter i et parti er derfor ikke omfattet av reglene i kommuneloven kapittel 11. Det vil si at det kan avholdes rene gruppemøter i ett parti underveis i møter i folkevalgte organ. Dette gjelder uavhengig av hvilket organ, f.eks. formannskap eller hovedutvalg, det er tale om.

På samme måte som at et parti alene kan drøfte saker internt uten at reglene om møteoffentlighet kommer til anvendelse, kan også samarbeidende partier ha møter seg imellom for å drøfte politiske saker og standpunkt uten at reglene om møteoffentlighet nødvendigvis kommer til anvendelse. Også dette gjelder uavhengig av hvilket organ det er tale om.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i veilederen «Saksbehandling i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner» uttalt:

«Det at politiske partier ikke er omfattet av regelverket, betyr likevel ikke at man kan omgå saksbehandlingsreglene og flytte saksbehandlingen ut av organet. Dersom *alle* gruppelederne møtes, eller det blir et felles gruppemøte for *alle* gruppene (alle de folkevalgte) som er representert i organet, vil slike møter anses som en omgåelse av møteprinsippet. Den gruppen som møtes er ikke et organ opprettet i henhold til kommuneloven, og følgelig kan denne sammenkomsten heller ikke behandle saker som et folkevalgt organ.»

Dersom det avholdes felles gruppeledermøte med alle partiene i organet, vil det være i strid med møteprinsippet å flytte den reelle saksbehandlingen over i dette møtet, jfr. Prop. 46 L (2017-2018) s. 140. I veilederen uttaler departementet at det samme «(...) kan også tenkes er tilfelle selv om det kun er et lite mindretall av medlemmene i organet som ikke blir invitert i møtet.» Med dette forstår vi at departementet mener at det også vil kunne være i strid med møteprinsippet å utelate et fåtall medlemmer.

Det avgjørende for om lukkede gruppeledermøter hvor flere partier er representert vil anses som en omgåelse av prinsippet om møteoffentlighet eller ikke, er om den reelle saksbehandlingen flyttes fra det folkevalgte organ og over til gruppeledermøter.

Grensene for hva som kan stride mot møteprinsippet er vanskelig å trekke opp, blant annet fordi det er lite notoritet knyttet til hva som faktisk blir behandlet i gruppeledermøter. Hensynene bak reglene og prinsippet om møteoffentlighet må få avgjørende betydning i de konkrete vurderingene.

Oppsummert mener vi at det i utgangspunktet kan avholdes lukkede gruppemøter internt i de politiske partiene, og med samarbeidspartier. Det avgjørende for møter mellom samarbeidende partier/gruppeledermøter er lovlige er hva som er tema for møtene og hva som diskuteres. Slike møter vil være i strid med prinsippet om møteoffentlighet dersom det i realiteten innebærer å flytte saksbehandlingen fra det folkevalgte organ til lukkede møter.

Av hensyn til prinsippet om møteoffentlighet og allmennhetens tilgang og tillit til saksbehandling i folkevalgte organ anbefales det at de folkevalgte er bevisst på bruken av lukkede gruppeledermøter/møter mellom samarbeidende partier.»